

Kracht naar Kruis

STICHTING EVANGELISEREND LECTUURFONDS VOOR CHRONISCH ZIEKEN EN OUDEREN

no. 5 • December 2021 • 79ste jaargang

Meditatie

Advent

"Want zo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is: Ik woon in de hoge hemel en in het heilige, en bij de verbrijzelden en nederige van geest, om levend te maken de geest van de nederigen, en om levend te maken het hart van de verbrijzelden"
(Jesaja 57:15).

"De hoge en verheven God":

1. Hij woont in het heilige.
2. Hij woont bij de verbrijzelden.
3. Hij maakt het hart van de verbrijzelden levend.

1. Jesaja is vol van de gedachte van de verhevenheid van God. Hij zag God, toen hij werd geroepen, zitten op een heilige troon. En hij had gesproken: "Wee mij, want ik verga!" Die hoge gedachte van God was altijd gebleven. Vergis ik me, als ik denk, dat God in onze tijd sterk "vermenselijkt" is? Dat God hoog is, weten wij dikwijls alleen maar met ons verstand. Wij doen soms net, alsof God zomaar ieders vriend is en alsof wij heus niet bang voor Hem hoeven te zijn. Maar dat is niet goed, als wij denken van een gelijk niveau als God te zijn. Maar al verheft zich dat in onze tijd, het dateert al van een veel oudere tijd. Adam dacht ook al hogerop te moeten komen. Maar zijn aanslag mislukte en hij stortte in een diepe val neer. Dat zien we aan alle grote plannen van de mensen die nooit tot een goed einde kunnen

worden gebracht. Want God leert ons met een harde les, dat je als mens van de wereld niet een paradijs maken kunt. "Ik woon in de hoge hemel en in het heilige." Dat is een laatste, dringend appèl op ons, eigenwijze mensen, die wel denken zonder God ook gelukkig te kunnen worden. Moesten wij Gods macht niet ontzien?! Nee, wij moeten niet geestelijk slapen; want dan worden wij wakker in de eeuwige dood. Als wij dit bedenken, zijn wij er wanhopig aan toe. En het is de ervaring van Gods kinderen: "Ik zal het levenslicht niet meer zien." Maar dan trekt het onweer over. De bui gaat voorbij.

2. Van het hele hoge gaat het dus ineens naar het hele diepe. Want God woont ook bij de verbrijzelden en de nederigen. Wat zijn dat voor mensen? Dat zijn mensen met een ongelukkig leven. Vooral innerlijk zijn zij gebroken. Dat is een gevolg van de zonde waarin zij terecht zijn gekomen door Gods slaande hand. Zij weten, dat zij voor

Vele slachtoffers zijn er door het corona-virus gevallen! Mogelijk zijn er ook onder onze lezers die met deze ziekte te maken hebben. Of dat we in rouw zijn gekomen omdat een dierbare ons is overleden. In elk geval is het voor ons allen dagelijks in het nieuws. Velen worden er door beheerst. Geve de Heere ons Zijn genade, dat voor ons het Woord van God onze troost mag zijn. En dat we geleid worden door de heerschappij van Jezus Christus. Dan zijn we mensen vervuld met moed en hoop! En wat hebben we dat nodig in deze donkere dagen. We hopen dat ons blad daarin ook een functie mag hebben.

In dit nummer enkele vervolg-artikelen, een belangrijk bericht van onze penningmeester en de gebruikelijke meditaties gericht op de feestdagen.

Graag wens ik u allen Gods zegenrijke nabijheid toe in deze laatste maand van het jaar.

Ds. J.P. Boiten

God niet kunnen bestaan. En dat is een zware toestand. Weten wij er iets van? Leerden wij het al wel eens te roepen: "Is er enig middel om de straf te ontgaan?" Maar wat is het dan gezegend, dat God op Zijn eerste zin Zijn tweede zin laat volgen. "En bij de verbrijzelde en nederige van geest". Zo horen wij in de verte de kerstklokken zingen. Want met allemaal hoofdletters staat in de bijbel van het N.T. geschreven "En het Woord is vlees geworden; en heeft onder ons gewoond" (Joh.1:14). Letterlijk heeft

het onder ons in de tent van het menselijke lichaam gewoond. Dat is het grootste wonder dat ooit is geschied. Toen zijn de gordijnen van Gods liefde helemaal open gegaan. Hij kwam in de donkerste nacht. De vurige toorn van God vaarde tegen Hem uit. In al onze benauwdheden was Hij benauwd. Nee, bij de laagwonende typen komt niet iedereen. Wij zeggen al gauw: "Met zulke mensen gaan wij niet om." Maar van een

Advent

Het is adventstijd, en ik weet dat Gij geloven en verbeiden als 't ware hebt aaneen gesmeed. ze zijn niet van elkaar te scheiden.

Gij hebt ze tot een vreugd gemaakt dat Gij ons onverdiend wilt geven. Veel harten hebt Ge aangeraakt die met en van dit wonder leven.

Ik bid U voor ons allen, Heer'; Span onder ons veel ziele snaren raak ze, bespeel ze meer en meer, doe ons die ene vreugd ervaren.

Opdat, wanneer Gij wederkomt, wanneer Gij nogmaals zult verschijnen, 't refrein: "O kom!" niet is verstomd, of in de angstroep zal verdwijnen.

Maar luid en boven alles uit veler mond, in alle talen U tegen klinkt, en Gij een bruid die sterk verwacht, zult binnenhalen.

Jo van Veen - Nusmeijer

zondarenvolk zegt God: "Dat volk is Mijn volk!" Waarom is de Heere Jezus niet geboren in een paleis? Omdat ik dan bij de kribbe niet kon komen. Want dan zou er een wacht aan de poort staan, die mij wegsturen zou. "Doorlopen mensen", zou hij zeggen, "U kunt hier niet blijven staan!" Maar nu woont Hij bij de armen en die God niets hebben aan te bieden dan alleen maar hun schuld. Maar wij roemen ook in onze verslagenheid niet. Maar wij roemen slechts in Christus.

3. Hoe weet ik, dat God bij mij woont? Wel, wanneer ik geen enkele gerechtigheid heb dan die van Christus. En als ik geen teken in mijzelf dan het teken van mijn donkerheid zie. Maar wanneer ik Christus in de kribbe zie. Het enige teken dat ik dan nog maar heb, maar dat diep mij vertroost. Dan is er voor Christus bij mij geen plaats. Maar dan blijkt Hij toch te zijn gekomen. En dit is de vertroosting van het geloof, dat, hoe diep ik ben gezonken, God nog dieper

afdaalt. Maar wanneer Hij aanklopt, zeg dan niet: "Ik heb alles al." Maar laat Hem uw huis en hart vernieuwen. Hij brengt, als Hij komt, alles mee. En dan word ik zalig, nee, niet door de genade met nog wat er bij, maar door de genade alleen. Arm kom ik tot Hem. En Hij maakt mij rijk. Maar ik roem ook in mijn armoede niet. "Die roemt, roeme in de Heere!" En straks breekt het laatste, grote onweer uit over onze wereld. Dat zal heviger nog zijn dan wat de profeet Jesaja in zijn dagen aan zag komen. Die dag zal voor de hoge en de trotse mensen vreselijk zijn. Maar Gods kinderen mogen dan voor eeuwig bij Hem wonen. Dan is er geen verbrijzeling meer En geen strijd meer. En geen zonde. De zon breekt door de wolken. De druppels glinsteren van het licht, dat er op valt. En de blijde vogels fluiten in de takken hun lied.

Langerak
ds. J.A.H. Jongkind

Gebed voor kranke mensen (17)

Het wonder van Gods verlossende genade mag het deel van deze gelovige bidder zijn. We zijn het eigendom van Christus. Die vastheid en dat fundament mag in de zekerheid van het geloof worden beleden. Deze bron moeten we ons wel goed realiseren, om te verstaan dat daaruit de overgave volgt. We onderwerpen ons helemaal aan Uw wil. Of we hier nog in dit leven moeten blijven of dat U ons in het eeuwige leven brengt. Wat er ook gebeurt, onze zaligheid ligt vast!

Is dit niet een heerlijke geloofswerkelijkheid en een troostvolle hoop? Het verrast mij bij het lezen en overdenken hiervan hoe actueel deze woorden zijn in deze coronatijd! Velen zijn ernstig ziek. Voorheen gezonde mensen worden door het virus getroffen en hun leven neemt een eind. Heel ingrijpend voor de personen zelf, en niet minder voor allen die in liefde om hen heen staan. Wat is in deze omstandigheden onze steun?

Hoe is dit te verwerken? Zonder de geloofswetenschap dat we het eigendom van Christus zijn, is er geen troost. Dan komt er paniek of worden we wanhopig. En dat houden we over als we maar gewoon doorleven en ons door de waan van de dag laten leiden. Dan is er aan het eind radeloosheid.

Maar in dit gebed horen we een heel ander getuigenis. De belijdenis dat we niet kunnen vergaan, en dat is voor ieder die de Heere Jezus mag kennen als zijn Zaligmaker. Laten we toch geen rust hebben totdat we in deze geborgenheid gebracht zijn door de Heere Zelf. Want dan komt er een positieve instelling, zoals deze bidders het zeggen: "Wij willen gaarne dit zwakke vlees verlaten in de hoop der zalige opstanding, waar ons datzelfde veel heerlijker zal wedergegeven worden." Het leven van de christen is een leven in het

zwakke vlees. Het woord 'vlees' wordt door Paulus gebruikt om de zwakte en zondigheid van ons bestaan aan te geven. Een gezond mens kan menen heel wat te zijn. In onze gezonde dagen denken we sterk te zijn. Maar door de genade van de Heilige Geest leert de Heere ons dat we in het zwakke vlees verkeren. Dat is onze situatie door onze eigen schuld. Hoe meer we dat verstaan, des te minder hebben we verwachting van ons 'vleselijk bestaan'. Het geloof ziet dan uit naar de toekomst van de zalige opstanding. Dat is het voorrecht van de christen: met het sterven is het niet voorbij. Christus heeft de dood overwonnen. Zijn opstanding is een zeker pand van de zalige opstanding van al de Zijnen!

H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten

KERSTMEDITATIE

Heerser – Heere – herders

(Lukas 2:1-20)

Naar de geboorte van de Koning der koningen, onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, werd uitgezien. De oude Anna sprak tot allen die de vertroosting in Israël verwachtten. Ze hielden er niet samen de moed in, maar mochten hopen op de belovende God. Zo gaat dat vandaag nog. In welke maatschappelijke en kerkelijke constellatie men zich ook bevindt en welke ziekte rondwaart. De Heere doet op Hem hopen! Uit de kerstgeschiedenis leren we veel en worden we bemoedigd.

Wanneer het op Gods klok de volheid van de tijd is, zit keizer Augustus op de troon in Rome. Een geweldig wereldrijk

ligt aan zijn voeten. Zijn wil is wet. De Romeinen waren beroemd om een goed wegnnet. We kennen ook hun grote bouwwerken als de aquaducten, theaters enz. Gevreesd waren ook de legioenen. Het dacht Augustus goed om zo nu en dan tellingen te houden in zijn rijk of in de provincies. Dat gold zijn aanzien, zijn bezit en het aantal te rekruteren soldaten.

En toch, hoe machtig, hoe beroemd, hoe gevreesd, Augustus ook was, hij was niet de Koning der koningen, en de Heere der heren. Hij was geen geboren koning. Hij en zijn machtig keizerrijk waren slechts de voeten van het beeld dat koning Nebukadnezar in zijn droom

zag (Daniël 2). Ten tijde van het 'voetenrijk' zou er een ander koninkrijk komen dat uiteindelijk de gehele aarde zou beslaan. Een steen boven in de bergen rolde naar beneden en verpulverde het gehele beeld van goud, zilver, koper, ijzer, leem en het werd zelf tot een grote berg. Het zal de gehele aarde beslaan. God schrijft de geschiedenis! In de wereldgeschiedenis weeft Hij de heilsgeschiedenis van Zijn Koninkrijk. Het is een geestelijk koninkrijk. Toch werft Hij onderdanen uit het verloren mensengeslacht en laat het zijn een grote schare die niemand tellen kan.

Hoe komt het daarvan? De Heere buigt harten van koningen. Als Augustus denkt aan een volkstelling laat de Heere dit medewerken ten goede. Om Jozef en Maria naar Bethlehem te laten komen, om Zijn Woord waar te laten zijn en vol te maken. Niemand die wist hoe het moest, bijna niemand dacht meer aan het oude koningsgeslacht van David. Maar in de buik van Maria schoot uit de oude wortel van Isaï een scheut omhoog. Een maagd was zwanger geworden. Er kwam vreugde in het Judeese land, toen Zacharias ging zingen over zijn zoon Johannes. Het ging ruisen in de harten van de vromen. Elisabeth zal er over verteld hebben, dat de Messias zal komen. De profeet Maleachi sprak er al over: Snel zal tot Zijn tempel komen die Heere ...

Dat is altijd weer het wonderlijke van de voortgang van Gods koninkrijk. Het breekt door de gelovigen het haast niet meer verwachten en de goddelozen het niet wensen. De Heere is ons al een eeuwigheid voor. De omstandigheden van heden werpen geen roet in het eten! De Heere hoeft Zijn route op de planner niet aan te passen. Er is niet zoiets als een plotselinge omleiding. Bij Hem zijn de dingen van eeuwigheid bekend. Voor het ongeloof is dat ondenkbaar en niet uit te staan, dat God alles zou regelen

en vooral niet dat alles in Zijn handen ligt. Maar het geloof, hoe klein nog maar, zal de regering van de Heere verwelkomen en zeker weten dat Zijn beloften in Christus ja en in Hem amen zijn. Zijn vaderlijke hand stuurt alles.

Daar brengt God zondaren ook achter. Hun tegenstand stopt en hun wil verandert Hij. Hij brengt ze tot geloof en bekering. Hij richt het oog van het geloof op wat Hij gezegd heeft. Al ziet ons menselijk oog er nog niets van. Al kan het na ontvangen genade weer zo donker worden en lijken in ons hart. Al lijken de omstandigheden het te winnen dat er kerken sluiten, dat je kinderen de dienst van de Heere verlaten, dat de satan lijkt op te rukken ... Zalig zijn de armen van geest, want hunner is Koninkrijk der hemelen. De woorden van genade gaan je ziel verlichten en richten op Zijn Koninkrijk. En vooral op de Kóning Zelf. Mijn leven ligt alleen bij Hem in goede handen.

Laat Hem het maar uitroepen ... Ik toch heb mijn koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heiligheid (Psalm 2). Punt uit. Een eeuwig Koninkrijk. Gefundeerd door kruis en opstanding. Uitgedeeld onder de prediking. Aan Zijn heerschappij zal geen einde komen. Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. In Bethlehem gebeurt zoveel. Reizigers van heinde en verre komen om beschreven te worden. Ook twee mensen uit Nazareth, koningskinderen van David, Koningskinderen van de grote Zoon van David. Ze dragen Hem mee onder het hart én ... ín het hart. Ze wisten niet hoe het allemaal moest, maar de Koning liet de keizer Zijn werk doen.

Er was voor Jezus geen plaats, niet in de herberg. Ten diepste ook niet in ons hart. Toch brengt Maria een gezonde Zoon ter wereld. God en mens ineen. Waar God en waar en rechtvaardig mens. Zoon van God en Zoon des mensen. Hij verbindt hemel en aarde met

elkaar in de weg van verzoening door lijden, kruis, dood en opstanding verzoenen. Er komt plaats voor Jezus. Hij is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. Door genade worden we Zijn onderdanen, Zijn geliefde kinderen.

Daar begint de Heere direct mee. Midden in de winternacht ging de hemel open .. In de velden buiten Bethlehem zitten en staan herders bijeen. Ze houden in de nacht de wacht over hun kudde. Hoe zij geestelijk gesteld zijn, we weten het niet! Hoe zij kerkelijk gelegerd waren, we weten het niet! Maar het behaagt de Heere door de dienst van de engelen aan hen het eerste geboortebericht te zenden. In het volle heerlijke licht zullen ze met de ogen geknipperd hebben. Maar hun oren horen het goed: U is heden geboren de Zaligmaker in de stad van David heen. Zus en zo zijn de omstandigheden en daar zul je Hem aantreffen. Daar gaat de hemel open en God laat zingen het Ere zij God.

U is heden ... in ménsen een welbehagen ... Kom, laten we heengaan, en zien het Woord dat ons ... nee niet de engel ... maar wat de Heere ons heeft bekend gemaakt. Wat een zuivere koers varen de herders en u en ik: God geloven op Zijn Woord. Gaan naar Bethlehem, het Broodhuis, gaan naar en komen tot Jezus, het Brood des Levens, voor Hem te knielen, om over Hem te vertellen.

Wie het ontkent, wie het naast zich neerwerpt, zal eenmaal met lege handen staan.

U ... ze hebben het goed gehoord. Zo gaan ze met haast en vinden Jozef en zijn moeder en het kindeken liggende in de kribbe. Hun Koning, hun Heere, hun Zaligmaker.

Enkele weken later zal een ander Jezus in zijn armen nemen. Een oude vrouw belijdt hetzelfde. Ook haar mond gaat er van open.

Keizer Augustus heeft zich reeds lang moeten verantwoorden. Hij zal nog staan voor dit Kind van Bethlehem die terug zal komen om te oordelen de levenden en de doden.

Ook de herders, zij mochten ingaan in de vreugde van hun Heere. Zij werden bij de kribbe geroepen, gingen met haast en zagen .. Hun blijdschap zal dan onbepaald door het licht dat van Zijn aanzicht straalt tot een hoogste toppunt stijgen.

En u?

Kom, buigen we ons dan biddend, neer. Kom laat ons knielen voor deze Heere. Kom naar Mij toe, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.

AMEN

Kesteren
ds. A. Snoek

Jezus' geboorte

"Het is voor ons toch de grootste eer, dat dit Kind, hoewel wij dat niet begrijpen kunnen, ons ten goede geboren is. maar wij achten zulks gering. Geld, goud, zilver, daarmee achten wij ons rijk; maar dat is niets als slijk, in verge-

lijking met deze geboorte. Het is recht treurig voor de mensen, dat het hart zo onaandoenlijk is. Want bij ons heeft één gulden meer waarde dan de Zoon van God, die om onzentwil in zo armelijke omstandigheden geboren is.

Dewijl wij nu zulk een genade verachten, zo zijn wij deze eer niet waardig; en zullen in schande blijven verkeren, die wij onszelf aandoen. Evenwel moet de jongeren van deze blijde gebeurtenis leren, dat wij ze als een hoge vreugde in waarde houden; want daar is inderdaad niets liefelijken in de wereld. Wanneer wij deze dingen maar goed beschouwden, dan kon het niet uitblijven, of het zou ons grote vreugde schenken. Nu, de geschiedenis kennen wij wel; maar om ze nu ook in het geloof aan te nemen, daartoe komt het niet. Wanneer gij u niet overtuigd houdt, dat deze geboorte uw eigene is, en om onzentwil geschied is, dan is het nutteloos, of gij al veel nadenkt over deze geschiedenis. Daarom heb ik dit liefelijk tafereel, en het artikel, waarin wij belijden: Ik geloof in Jezus Christus, geboren uit de maagd Maria, u helder voor ogen willen plaatsen. Vóór dezen, werd, wanneer men op dit feest preekte, als hoofdvereiste beschouwd, zoveel mogelijk ophef te maken van de maagdelijkheid van Maria. Daaraan heeft nu wel geen kwaad gedaan, maar men heeft het te veel gedaan; want men moet veel meer daarover handelen, dat Christus geboren is. Want hierin, dat Hij uit een maagd geboren is, komt er voor ons hoofdzakelijk op aan, niet dat zij maagd is, maar voornamelijk, dat Hij geboren is; en dat de Zoon dezer maagd mij is gelijk geworden in wezen en natuur; en dat Hij toch God is, mij zó nabij gekomen, dat Hij is wat ik ben en heeft aangenomen, wat ik ben. Hij is niet maar mijn zwager geworden, en heeft niet mijn zuster tot vrouw genomen, maar gelijk de Hebreërbrief zegt (hoofdstuk 2 : 16): Hij neemt nergens de engelen aan; terwijl de engelen toch veel heerlijker schepselen zijn, dan wij zondige mensen; maar het zaad van Abraham heeft Hij aangenomen; namelijk ons menselijk vlees en bloed. Hierin ligt onze heerlijkheid, en dit moet ons vrolijk

stemmen, zozeer dat onze harten opspringen van hoge moed en vreugde, dat Hij niet uit het zaad der engelen, maar uit het zaad Abrahams en uit de maagd, dat is zonder zonde, heeft willen geboren worden; want dat gaat ons aan. Dit is het andere kostbare stuk in het Evangelie, namelijk de woorden van de engel. En deze woorden moeten wij aannemen en leren, want zij maken de geboorte tot ons eigendom; dewijl gij aangaande haar hoort, dat zij u ten goede geschied is. indien Hij alleen geboren was, en er daarvan geen verkondiging was geschied, dan zouden u en ik daar niets van geweten hebben; en Hem dus ook niet kunnen aannemen. Evenwel zou deze gebeurtenis po zichzelf reeds liefelijk zijn, ook al; hadden wij er verder niets aan; want aangezien zij alzo geschied is, zou zij toch reeds een grote schat en uitnemende vreugde zijn; namelijk daarom, dat God als mens geboren is, en God ons dus nader is dan vader of moeder. Maar hierbij blijft het niet; want dat God mens is, dat is een zeer groot werk; maar veel hoger en groter is het, dat de engel zegt : Hij is u geboren. Daardoor verkondigt hij een prediking, als welke nog nooit gehoord is, wanneer hij zegt : "Ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk geschieden zal, want u is heden de Heiland geboren, welke is Christus de Heere, in de stad van David."

Uit een preek over Lukas 2 : 1 – 14 van Maarten Luther.

Omgaan met verlies (3)

Jezus laat in de bekende gelijkenis zien dat de vader van de verloren zoon niet alleen met verdriet achterblijft, wanneer deze zoon de deur achter zich dichtdoet Omdat hij weet dat hij nu verloren is en buitenshuis verloren gaat, is hij met innerlijke ontferming over hem bewogen. Ver van huis, ver van zijn vader, gaat het niet goed. Waar loopt dit op uit? Als je twee zoons hebt en de een wil niets meer met je te maken hebben en je niet weet of hij ooit terugkomt, heb je het ergste te vrezen. Stel dat hij zo sterft! Het is niet om door te komen als de 'wereld' alleen maar overblijft. Want ver van God ben je volstrekt verloren. Zo lijden ouders om hun kind, om hun kinderen.

Er is onnoemelijk veel en groot verdriet. Bang dat hun eigen kind verloren gaat. Ze liggen er nacht aan nacht wakker van en treuren, ook al zien anderen dit niet. Konden ze maar zeggen met de vader van de verloren zoon: mijn zoon was dood, maar hij is weer levend geworden. Zo bidden ze aanhoudend en dringend om zijn/hun bekering, dagelijks pleitend op Gods verbond. Omdat Hij beloofd heeft met Zijn Geest harten om te keren tot de vreze des HEEREN. Er staat een Vader op de uitkijk, Die met ontferming bewogen is met zondaars. Hij wil niet dat iemand verloren gaat en voor eeuwig alles verliest.

Waar ga je heen met je verdriet? Heer, waar dan heen? Tot U alleen, zo zingen we het meer dan eens met een bekend lied. Het is ook de enige weg in alle verlies, bij elk verdriet en smart. De psalmen staan er vol van. Ook daarmee dat mensen er moeite mee hebben om

hun verdriet kwijt te raken. Diverse psalmen getuigen ervan. Denk maar aan Psalm 73, waarin we merken dat deze dichter het moeilijk heeft. We lezen in een psalm dat een kind van God kreunt, als hij aan zijn God denkt. De vraag 'waarom' treffen we in tal van psalmen aan. In Psalm 10 hoor je in het begin van dit 'lied' al de vraag aan: Waarom staat U zo ver weg en verbergt U Zich in dagen van nood? Tegen God durft een kind van God te zeggen: Sta toch eens op!

Alsof hij wil zeggen: doe er toch eens wat aan. Maar dan komt in deze geestelijke nood het hoge woord er uit, in een hartelijke belijdenis: U aanschouwt moeite en verdriet, om het in Uw hand te leggen. Soms begrijpen we wat Corrie te Boom eens duidelijk maakte. Ze gebruikte het beeld van een koffer vol moeite en verdriet en verlies van zoveel. Ze vertelde daarbij dat veel mensen wel hun koffer openen en in het gebed aan God alles laten zien wat in hun koffer zit, maar met het 'Amen' van het gebed alles weer inpakken, de koffer sluiten en met alles weer verder zeulen, in plaats van alles over te geven aan God.

Ernstiger wordt het in ons leven als we God kwijt raken. Dat is wel het vreselijkste verlies dat we kunnen lijden. Vooral wanneer we Gods aangezicht in Christus hebben mogen aanschouwen in Zijn vaderlijke liefde en barmhartigheid. Dan is de verberging van Zijn aangezicht bitterder dan de dood, zoals in ons jongste belijdenisgeschrift onder woorden wordt gebracht.

Het ons ontzettend wanneer je met David beleeft, waarover hij klaagt in Psalm 22: mijn God, waarom hebt U mij verlaten? De diepte van deze verlating door God heeft de Heere Jezus door-

leefd, toen Hij aan het kruis uitriep: Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten? Dat is werkelijk neerdaling in de hel. Daar zij geen woorden voor.

Zien we naar ons eigen verlies, dan komen we er achter dat sommigen er diep onder door gaan. Dan gaat er zoveel door je heen, dat je hoopt dat niemand dit ten diepste kan begrijpen, omdat je hoopt dat ze deze verschrikking nooit zullen meemaken.

Ds. Overduin heeft zoveel in het concentratiekamp in de Tweede Wereldoorlog

doorleeft, dat hij schrijft over 'Hel en hemel in Dachau. Was God daar wel, vroegen velen zich af. Als je leest of ziet wat Joden, wat kinderen nog welk, daar meemaakten, vragen we ons af: Hoe was dit mogelijk?

Maar ook dichterbij kan de verlating door God op ons afkomen.

Daarover moeten de volgende keer verder nadenken.

Ede

ds. J. Van Amstel

Jozef

Nu moet ik haar verlaten –
mijn hart is vol verdriet:
ik hoor de mensen praten,
en ik, ik wist het niet
waarom ze, zonder spreken,
zo vreemd, zo plotseling,
zo zonder levensteken,
weg, naar Judea, ging.
Ze is teruggekomen
maar hoe? Ik zie alleen:
haar eer is weggenomen,
en daarom ga ik heen....

Ik droom van wond're dingen,
een engel raakt mij aan;
mijn hart begint te zingen:
God zag Zijn dienstknecht aan!
Mijn bruid is uitverkoren:
het leven in haar schoot
wordt uit de Geest geboren,
en ik ben deelgenoot
van dit geheim, zo heilig,
zo moeilijk te verstaan.
Maria, wij zijn veilig:
God Zelf zal met ons gaan!

Uit : Hij Die met ons is
Nel Benschop

Handelingen (6)

MACHT TEGEN MACHT

De Herodessen zijn in de bijbel steeds de boze tegenstanders. Ze gedragen zich als koningen, maar in feite zijn zij niet meer dan zetbazen van de Romeinen. De Herodes waar het in Handelingen 12 over gaat, gaat christenen vervolgen om de massa een plezier te doen. Als hij ziet dat de executie van Jakobus, een van de apostelen, bij het volk in de smaak valt, neemt hij ook Petrus gevangen. Hij zet hem vast met de bedoeling hem aan het volk voor te geleiden. Hij wil hem, net als Jakobus, dood hebben, maar betreft daar nu het volk bij om het nog meer te plezieren. Herodes buit de haatgevoelens die onder het volk leven uit om zijn macht te verstevigen. Een veel gebruikt politiek middel, tot in de huidige tijd toe. Een machthebber is niets zonder steun van althans een deel van de bevolking. Om die steun te verwerven offert men graag een zondebok. Zo ook Herodes. Maar er is een tegenmacht en daar had hij niet mee gerekend. Hoofdstuk 12 laat zien hoe die tegenmacht werkt. We zien Petrus in zijn cel, wachtend op zijn voorgeleiding. Hij slaapt, vastgeketend aan twee soldaten. Voor de deur staan bewakers opgesteld. Wel wat veel bewaking voor één man. Een machthebber is nooit zonder angst. Daarom wil hij alles onder controle hebben. Maar er zijn dingen waar hij geen controle over heeft. Een engel komt Petrus bevrijden. De ketenen waarmee hij aan zijn bewakers verbonden is, vallen op de grond en de engel geleidt hem naar buiten zonder dat iemand het opmerkt. De poort naar de straat gaat vanzelf open en voordat het tot hem doordringt is Petrus vrij man. Ook de gemeente, die

voor hem bidt, kan het nauwelijks geloven. Hoe vreemd dit alles ook is, Herodes wil niet aan een goddelijk ingrijpen geloven. Degenen die die nacht wacht hadden laat hij 'wegleiden' en, naar men mag aannemen, terechstellen wegens nalatigheid. Even heeft de koning Gods stille tegenmacht gevoeld, maar hij heeft zich er niet door laten zeggen. Als hij later door het volk vanwege zijn goddelijk stemgeluid wordt toegejuicht, weigert hij God de eer te geven, wat hij met een snelle en pijnlijke dood moet bekopen. Een gruwelijk einde, maar met een boodschap: zo vergaat het machthebbers die weigeren met een macht boven zich te rekenen. Een dreigende boodschap voor de machthebber die zichzelf als allerhoogste ziet, maar bemoedigend voor wie onder zulke machthebbers heeft te lijden: Houd moed, er is een tegenmacht. Aan het einde zal men moeten buigen.

LEZEN: HAND. 12: 1-11; 20-23

Lexmond dr. J. van Eck.

Vlucht naar Zwitserland

Het bos tussen de Franse grensplaats Versoix en het Zwitserse stadje Coppet is donker en stil. Slechts het constante ruisen van de bomen en het af en toe schreeuwen van nachtvogels verbreekt de nachtelijke rust. Er hangt een lichte nevel. Je zou in deze decembermaand van het jaar 1705 geen wandelaars verwachten in het bos.

Toch gaan over het bospad twee zwijgende donkere gestalten. In hun donkere kleding zijn ze haast niet te onderscheiden. "Vader", klinkt daar zacht de stem van de jongste. "Zijn we er nog niet?" Er komt niet direct antwoord. Wat moet Du Plessis zeggen? Al vijf- of zesmaal heeft Pierre, zijn zoon, deze vraag gesteld.

"Een half uur, een uur misschien", zegt hij dan met een lichte zucht.

"Nog even volhouden, Pierre!" "Het kan nu niet ver meer zijn, hè vader?"

"Nee hoor, het moet al dichtbij zijn." Het is maar goed, dat het donker is. Anders had Pierre wellicht de uitdrukking van twijfel gezien op het gezicht van zijn vader.

"Een uur nog", denkt Pierre. Hoeveel stappen zouden dat nog zijn? Duizend? Tweeduizend? Kon hij maar even slapen of rusten. Misschien is er een boom met afhangende takken of een vooruitstekende rots. Maar een bed zoals vroeger... Vroeger? Pierre verstapt zicht even. Toen was alles anders. Toen hadden ze een huis om in te wonen. En als hij dan met zijn zusje Cecilia thuiskwam was moeder er altijd. Nu worden ze opgejaagd langs de wegen. Vluchten moeten ze.

's Nachts als het donker is en niemand zich op de slechte wegen durft te begeven trekken Pierre en zijn vader voort.

Geld om te eten hebben ze wel. Maar ook dáaraan is gevaar verbonden. Pierre begint ineens harder te lopen. Dat doet hij altijd als hij zich driftig maakt. Het is allemaal de schuld van die gemene pastoor! Altijd was hij vriendelijk tegen hen. En toch, achter je rug stuurt hij soldaten. Op een avond, toen Pierre en vader thuiskwamen van het land, vonden ze hun woning donker. Pierre liep het huis helemaal door van boven tot onder.

"Moeder, moeder, waar bent u?" Geen antwoord. "Cecilia, waar zit je?"

Het bleef stil. Een ijzig gevoel bekreep Pierre. Hij holde naar buiten, waar zijn vader met de buurman stond te praten. Toen Pierre vaders gezicht zag hoefde hij het eigenlijk niet meer te vragen. Maar hij vroeg tóch.

"Zijn..... zijn de soldaten geweest?" "Ja, Pierre."

"Hebben ze moeder meegenomen, vader?" Vader knikt. "En Cecilia óók?" Ja Pierre, Cecilia ook."

Nog diezelfde avond zijn Pierre en zijn vader gevlucht. Ieder ogenblik konden de soldaten terugkomen om ook hén gevangen te nemen. En dan zouden ze niet in een klooster gezet worden, zoals ze dat met vrouwen en kinderen doen. De galeien, dát is de straf voor mannen.

Pierre zet zijn voet hard neer op het drassige pad. Even komt er een bittere trek om zijn mond. Het lijkt wel of ze boeven zijn of beruchte dieven! En toch zijn zij nette, keurige mensen. Alleen - ze behoren bij de Hugenoten. Pierre staat opeens stil. Hij kijkt om zich heen. Ze moeten nu toch zéker al een kwar-

tier gelopen hebben. De stad kan niet zo ver meer zijn. Vreemd - het bos wordt dichter. En het pad wordt zo smal. Pierre kijkt op naar de zwijgende gestalte naast hem. "Vader! We moeten nu toch in de buurt van de grens komen? Genève kan toch niet zo heel ver meer af zijn? En het lijkt wel....." Du Plessis schrikt op van de schrille jongensstem.

"Stil, Pierre!" fluistert hij dringend. "Niet zo hard!"

Genève is het doel van hun tocht. In Zwitserland worden de Hugenoten niet vervolgd. Verder zegt vader nog niets. Wat moet hij zeggen? Dat hij vreest dat ze inderdaad verdwaald zijn en weer eens de dag moeten afwachten om hun route te bepalen?

Maar Pierre raadt zijn gedachten. "We gaan vást verkeerd, vader. Moeten we nu weer wachten tot het dag is? En het is morgen nog wel kerstfeest. We zouden toch proberen om vóór kerst in Genève te zijn....."

Het is een uur later. Het is middernacht geworden.

Pierre en zijn vader dwalen nog steeds doelloos door het bos. Ze zijn nu alle richtingsgevoel kwijt geraakt. Plotseling komen ze bij een open plek. Ze blijven staan. Het is aardedonker. Pierre trekt vader aan zijn mouw. Heel zacht - bijna onhoorbaar - fluistert hij: "Vader, ik zie daar iets, iets donkers!" Vader ziet het ook. Besluiteloos blijven ze staan. De kou trekt langzaam op langs Pierre's benen. Strak turen ze naar de open plek. Wat is dat donkere daar. Betekent het gevaar? Is het een hoop opgestapelde takken? Is het een schuur? Of, een huis?

Vader heeft al die tijd onbeweeglijk staan kijken. Hij gaat vermoeid van het ene been op het andere staan. Hij ziet dat Pierre kleumerig ineens duikt. Er móet een beslissing worden genomen!

"Heere, help me toch" bidt hij. "U hebt ons al zo vaak bewaard. Wees ons ook nu nabij....." Een ruk aan zijn arm doet hem opschrikken. Pierre begint te praten. Du Plessis moet zich inspannen om het te verstaan. "Vader..... ik zie het! Het is een róts! Misschien is daar wel een schuilplaats voor ons ." Hij doet direct oen paar stappen naar voren. Hij weet het zeker. "Kom maar!"

Even later zitten ze op een hoop blade-
ren tegen de rotswand aangeleund.
Want Pierre had gelijk. Het wás een
rots. Het was een reusachtig, met mos
begroeid rotsblok. Ze waren er ook
omheen gelopen. Aan de andere kant
begon het bos weer. "Rust nu maar
eens goed uit, Pierre", zegt vader.
"Misschien kunnen we dan straks als het
wat lichter is proberen nog over de
grens te komen. Tenminste..." Pierre
weet wat vader zeggen wil. Tenminste
als er geen soldaten komen! Hij is zo
moe, dat die gedachte hem niet eens
erg verontrust. Hij duikt behaaglijk die-
per weg onder de zwarte mantel, die
vader over hem heen heeft geslagen.
Even slapen, even maar. Hij sluit zijn
ogen. Allerlei gedachten tolleren door hem
heen. Is hij te moe misschien?

Hij ziet Cecilia de berghelling aflopen.
Een melkemmertje bungelt aan haar
hand. 'Au revoir, Pierre', zegt ze. Haar
stem klinkt als een zilveren klokje door
de ijle berglucht. En kijk daar is moe-
der. Ze is aan het bakken, mooie ronde
bruine broden. "Wil je soms een snee,
Pierre? Hier heb je er vast een, joh! Hij
is nog warm "

Pierre slikt. Hij spert zijn ogen wijd
open. Niet aan denken nu! . "k Wou dat
we in Geneve waren," zegt hij wat
opstandig. "Moeten we morgen hier
kerstfeest vieren? Mooi kerstfeest is dat!"
Maar vader schudt hem heen en weer.
"Foei, jongen, wat denk je wel? Je kunt

hier echt wel kerstfeest vieren hoor. Een echt kerstfeest is niet gebonden aan een mooi huis en lekker eten. Dat de Heere Jezus in je hart geboren wordt, daar komt het op aan. Dat weet je toch wel, Pierre?" Na deze woorden wordt het stil. Pierre durft niet goed meer te mokken. Laat hij maar proberen om te slapen. En werkelijk, als hij een poosje gezeten heeft, wordt hij wat doezelig.

Vader blijft echter klaar wakker. Als hij ziet dat Pierre wat ingedommeld is, staat hij op om de omgeving wat te verkennen. Hij loopt opnieuw om de rots heen, maar hij ziet niets dan dichte bossen. Misschien kun je wat meer zien, als je boven op de rots staat. Voorzichtig zet hij zijn voeten neer op de glibberige met mos begroeide wand. Stap voor stap klimt hij naar boven. Maar als hij bijna boven is, doorslaat hem plotseling een hevige schrik. Hij vindt voor een van zijn voeten geen houvast! Snel trekt hij zijn voet terug en hurkt neer om te onderzoeken wat er aan de hand is. Hij voelt... de rotswand houdt plotseling op! Daar is een opening. Zijn handen gaan langs de rand. Hij kan er door heen. Maar wat zou er onder die opening zijn? Water? Moeras? Of zou er een spleet zijn? Een droge, warme grot, waar je kunt slapen? "Ik doe het" zegt hij opeens halfluid. Hee! voorzichtig steekt hij een been in de opening. Met zijn handen klemmt hij zich vast aan de rand. Hij tast Ja, hij voelt grond! Even later kruipt hij op handen en voeten door de grot. Het is niet groot daar binnen, maar net groot genoeg voor twee.

Vlug kruipt hij naar buiten en deelt blij zijn nieuws mee. "We kunnen slapen, Pierre, en het is er warm! Kom!" Pierre aarzelt. "Maar het kerstfeest dan vader in Genève?"

Vader is nu echter erg beslist. Zal hij zijn zoon deze kans misgunnen? Het is bovendien helemaal niet zeker dat ze

Genève deze nacht zullen bereiken.

Pierre sputtert niet lang tegen en kruipt achter vader aan de grot in. Als hij een lekker bed heeft gemaakt in de grot van wat mos en bladeren en hij behaaglijk wegduikt onder zijn mantel, voelt hij weer hoe moe hij is. En het duurt dan ook niet lang of hij valt in slaap. Het wordt nu het stil.

Vader die nog wakker is, hoort alleen Pierre's wat onregelmatige ademhaling. Wat slaapt hij onrustig! Hij kruipt wat dichterbij. Zo blijven ze liggen, dicht bijeen, om elkaar wat warmte te geven. Pierre werpt zich om en om in zijn slaap. Af en toe stamelt hij onverstaanbare woorden. Een keer komt hij zelfs overeind. "Niet doen, Cecilia", gilt hij, afblijven, niet doen!"

Vader duwt hem zachtjes neer. "Rustig maar, Pierre", zegt hij kalmerend. "Je bent veilig nu, slaap maar lekker." Plotseling doet een onverwacht geluid van buiten de rots zijn stem stokken. Stil! Wat is dat? Hij gaat rechtop zitten, stijf van schrik. Daar is het weer, luider nu "Naast hem woelt Pierre om en om. Hij mompelt weer in zijn slaap. Doodstil zit vader, het hoofd luisterend geheven. Nog dichterbij is het geluid gekomen... voetstappen? Opeens komt Pierre met een ruk overeind. Hij doet zijn mond open. Maar voor hij een woord uit kan brengen, legt vader zijn hand op de mond van Pierre. Nu klinkt alleen een dof gekreun. Tegelijkertijd wordt hij door de aanraking wakker. Hij slaat om de hand weg te krijgen. Maar vader duwt hem met alle kracht neer. "Stil....", fluistert hij bijna onhoorbaar. "St....soldaten!"

Langs de weg, die voorbij de rots voert, loopt een patrouille van vier soldaten. De eerste draagt een lantaarn. Hij laat het licht achtereenvolgens rechts, links en naar voren spelen.

Allen laten hun blik in 't rond gaan. Ze zien, hoe de oude boomstammen grillig

worden verlicht. "Niets", zegt de voorste soldaat. "Nee", zegt de ander. "Maar weet je wel zeker... " De eerste maakt een driftig gebaar. "Natuurlijk, ik heb ze zelf gezien, een man en een kind..." Er klinkt spijt door in zijn stem. Jammer, op deze manier hadden ze gemakkelijk vijftig kronen kunnen verdienen. Dat was mooi meegenomen, zo met de Kerst!

Hij licht de lantaarn wat hoger op. "Kijk, de rots Pierre-a-Pèny", zegt hij. De soldaat, die achter hem staat, lacht schamper. "Nou, Francois, we zijn aan de grensscheiding. Je kunt naar de vijftig kronen fluiten." "Hoewel" zegt hij opeens en doet een paar stappen naar de rots toe. Daar ziet hij het bed van bladeren, dat Pierre en zijn vader tegen de rotswand hadden gemaakt. "Nee, toch niet," zegt hij teleurgesteld. "Ze zijn al weg. Toch moeten ze hier hebben gelegen. Het is duidelijk dat ze niet wisten, dat de grens zo dichtbij was. Want wie gaat er nu rusten als je zo dicht bij de vrijheid bent?"

Vrijheid? In het hart van de rots, in de grot, zitten twee bevende mensen. Zij staren met wijd opengesperde ogen in het donker, zonder iets te kunnen zien. Ze durven haast geen adem te halen. De ruwe soldatenstemmen klinken gedempt door de kleine opening heen. Ze horen heen en weer drentelende voetstappen.

Gaan ze weg? Nee, nog niet " 't Mocht wat, vrijheid!" horen ze een van de soldaten zeggen. 'Ha, ik had ze toch wel gepikt, al waren ze op dat, zogenaamde vrij Bernse grondgebied."

De andere soldaten zeggen even niets. Ze weten dat het verboden is om op Berns grondgebied Hugenoten te arresteren. "Ha, ha!" Een harde lach klinkt. "Eens heb ik er twee te pakken gehad! Moet je eens horen. Ze liepen aan de andere kant van de grens. Maar ik zag

Laat Kerstlied

Niet ik ben naar Uw kribbe toegegaan.
Gij hebt met naar Uw stal gebracht,
terwijl ik in de donk're nacht
alleen was, en alleen wóu staan.

Niet ik ben naar Uw kribbe toegegaan.
Nu zie ik dat het kindje lacht.
Mij schamend fluister ik heel zacht:
O, Kind, neem, die niet wilde, aan!

Niet ik ben naar Uw kribbe toegegaan
Gij hebt me naar Uw stal gebracht.
Nu weet ik dat in ied're nacht
Uw ster, Uw kruis, Uw kribbe staan.

Jo van Dorp - Ypma

ze, een man en twee kinderen. "Blijf staan", schreeuwde ik. De man liep eerst natuurlijk door. Maar ik begon nog harder te roepen". "Ik ben op Berns grondgebied", riep de man terug. Ja, bang was hij niet. Maar ik ook niet. En slim was ik ook. Want weet je wat ik zei? "Blijf staan", riep ik, "of ik dood de kinderen "

De andere soldaten lachen luid om het kostelijke verhaal. En? "Nou, hij kwam terug natuurlijk. En ik kon vijftig kronen opstrijken. Haha!" Pierre en zijn vader denken allebei hetzelfde. O, laat die soldaten niet op de rots klimmen! Laat ze niet kijken in de rots! Zeggen doen ze niets. Roerloos zitten ze naast elkaar, gespitst op ieder geluid.

Eindelijk - de voetstappen verwijderen zich. Hun rumoerige stemmen klinken steeds verder weg. Pierre zucht lang en diep. Hij kijkt vader aan. "Ze zijn weg." Vader legt de vinger op de lippen. "St! Nog even stil, je kunt nooit weten!"

Ze horen nu alleen maar de stilte. En dan is er toch weer een nieuw, vreemd geluid. Zacht en monotoon klinkt het. Het wordt steeds sterker. Pierre schiet opeens recht overeind. Hij houdt het hoofd wat schuin om maar beter te kunnen luisteren.

Dat is...maar dat kan toch niet! Dat is zingen! Het geluid komt zacht en golvend aan. Nu hoort vader het ook. Van onder de bomen klinkt een psalm omhoog. Er komt een brok in Pierre's keel. Ze kunnen geen van beiden iets anders doen dan stil verwonderd luisteren. Dromen zij? Is dit een wonder? Nee, ze dromen niet! Het is waar! Maar dan moeten er Hugonoten vlakbij zijn...

Pierre is de eerste die tot de daad komt. Hij vliegt omhoog. Dáár - daar komt het vandaan. Heel duidelijk klinkt het nu. En kijk, er is ook licht te zien, het schijnsel van fakkels, "Vader, kom!" roept hij luid. De soldaten horen op hun terugweg het gezang ook. En natuurlijk keren ze - bijna onhoorbaar - op hun schreden terug.

Op de rots Pierre-a-Pény zien ze een jongen staan met zwaaiende armen. "Kijk vader, daar zijn ze!" Helder klinkt zijn jonge stem door de nacht. Ze zien, dat hij zich weer van de rots laat glijden. "Lopen, Pierre! Rennen!" Het zijn maar enkelen meters. Toch lijkt het Pierre, dat er geen einde aan komt. Ieder ogenblik verwacht hij een schot te horen. De groep zingende ballingen merkt nog niets. Maar wanneer de twee donkere gestalten binnen de lichtkring van de fakkels komen, stopt direct het gezang.

"Help ons!" horen ze. "Wij zijn Hugonoten!" Pierre struikelt. Maar twee, vier sterke armen richten hem op. De tranen lopen in zijn ogen, maar hij schaamt zich niet. Als een kleine jongen snikt hij tegen de schouder van een vreemde man. Gered!

De soldaten staan op de rots toe te kijken. Hun monden zijn grimmig gesloten. Weer is hun de prooi ontgaan! Ze weten maar al te goed, dat ze nu niet meer kunnen ingrijpen. Daarvoor is het aantal van de Hugonoten te groot. En ze zijn tenslotte op Berns grondgebied. De soldaten zijn al meer op die zingende stoet gestuit. Dan gaan ze kerk houden in het bos, hebben ze wel eens gehoord. Maar 's náchts hebben ze hen nog nooit gezien. Dat ze juist nu hier moeten komen! Woedend draaien ze zich om en verdwijnen in de bossen. Wanneer Du Plessis en zijn zoon alles hebben verteld over hun vlucht, zwijgen de ballingen allen. Oude herinneringen komen boven. Gedachten gaan terug naar eigen verlies en diep verdriet. Dan stapt uit de kring een kleine, tengere man naar voren. Het is ds. Labuyère, een predikant van een kleine, bloeiende Hugonotengemeente in de Cevennen. Hij voelt, dat het verdriet zijn mensen overmeesteren zal.

Daarom spreekt hij. "Laten we aan de vooravond van het Kerstfeest niet op onze vijanden, op ons verlies en verdriet, maar op Christus zien, die op deze aarde kwam in een armmoedige stal om verloren zondaren zalig te maken." Dan spreekt hij een kort maar krachtig woord over de tekst uit Jesaja: "Het volk, dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien". Vermoeide harten horen met innerlijke blijdschap de troost van het eeuwenoude Bijbelwoord. In het hart van Du Plessis wordt opnieuw het geloof versterkt, dat de Heere voor hen zorgen zal. Ook zijn vrouwen dochter zijn in Gods hand! Wanneer de meditatie is afgesloten met dankgebed, loopt de groep terug. Door het bos klinkt meerstemmig het lied van de oude christelijke kerk: Grote God, wij loven U... Du Plessis en Pierre zingen mee.

Mw. A. van Wendel - de Joode

De waarde van onze levensdagen

"Leer ons alzo onze dagen tellen..." Psalm 90 : 12a.

In vele huisgezinnen een goede gewoonte. Op oudejaarsavond omstreeks kwart voor twaalf neemt men de Bijbel. Gelezen wordt Psalm 90. Hoewel het geen oudjaarspsalm is (die kent de Bijbel niet), is het wel een gepast lied om het aan het einde van het jaar te lezen. Mozes geeft immers een bezinning op de kortstondigheid van dit leven. Wat heeft hij een moeilijk leven gekend. De bijzondere gebeurtenissen in de uitleiding van het volk Israël uit Egypte. En dan de woestijnreis. Velen zijn onderweg gestorven. Duizenden mannen van boven de 20 jaar zijn door ongehoorzaamheid omgekomen. Vaak na opstand tegen God. Mozes overdenkt al deze dingen. Wat is er te zeggen over het leven van een mens? "Aangaande onze jaren, daarin zijn zeventig, of zo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren." Zo ergens, dan is het verblijf in de woestijn een kort leven. En wij maken het in deze tijden ook mee. Het jaar dat we nu afsluiten kunnen we als een "corona-jaar" typeren. Hoe je het ook wendt of keert, daarin is iets van de slaande, straffende hand van God. Erkennen we dat? Zoveel zieken, velen die sterven....wat een roepstemmen! Ze bevestigen de waarheid van de vergankelijkheid zoals Mozes dat belijdt. "En het uitnemendste van die..." Je zou denken : nu volgt : als we negentig jaar mogen worden. Maar neen : het uitnemendste van die jaren is moeite en verdriet. Misschien kijkt u ook met verdriet terug op het jaar dat we nu bijna afsluiten. Dat u een geliefde moet missen. De werkelijkheid van het sterven kwam heel dicht bij. Brengt dat tot het besef dat

ons leven hier maar tijdelijk is? En werken die smartelijke levenservaringen een wederkeer tot God? Dat is toch het doel! Gods Woord spreekt duidelijk over de kortstondigheid van dit leven. En de oorzaak? Daarover zegt Mozes: "Want al onze dagen gaan heen door Uw verbolgenheid". Het is vanwege Gods toorn over onze zonde. Voelen we iets van die toorn, welverdiend? Dan zal het tot veroetmoediging brengen. Moet dat niet onze plaats zijn bij het uiteinde van dit jaar? Gezondigd tegen een goeddoend God! Velen gaan hieraan voorbij. Als ik maar een vaccin krijg! Men vertrouwt op eigen kracht of op wat de mens tot stand brengt. Maar zonder de HEERE kunnen we niets doen. Zalig de mens die dit in de woestijn van het leven mag leren! Dan vragen we de HEERE om uitkomst, zoals ook Mozes bidt: "Leer ons alzo onze dagen tellen , dat wij een wijs hart bekomen." Hij spreekt nu niet over jaren maar over dagen. Mozes bidt dat de HEERE het volk wil leren om de levensdagen op hun juiste waarde te schatten. We ontvangen levensdagen uit Gods hand. Elke dag brengt ons dichterbij ons sterven. Iedere dag is genadetijd. Al tellende krijg je een wijs hart. Dat is een hart dat de vergankelijkheid beseft. Met het wijze hart zoek je de HEERE. Bij Hem is het onvergankelijke leven. Mozes heeft een Toevlucht. Want met die belijdenis begint deze Psalm : "HEERE! Gij zijt ons geweest een Toevlucht van geslacht tot geslacht." Tegen die achtergrond belijdt Mozes dat we vergaan door Gods toorn en dat het leven snel wordt afgesneden

"en wij vliegen daarheen". Dat brengt hem dus niet tot wanhoop en onzekerheid. Maar tot het gebed om Gods goedertierenheid. "Keer weder, HEERE!" Wees ons nabij. Begeef en verlaat ons niet!

Dat we dan nog dit jaar, ja deze dag also tot God als onze Toevlucht roepen. Om in Hem de Schuilplaats te vinden in leven en in sterven. God is in Zijn Zoon Jezus Christus de ware Toevlucht. De sterke en veilige Toevlucht. Want Jezus heeft als Borg de toorn van God gedragen. Hij moest het zonder die Toevlucht stellen. In Zijn smartelijk lijden aan het vloekhout op Golgotha. Hij van God verlaten opdat voor al de Zijnen God te allen tijd de Toevlucht zou zijn. Voor ieder die gebukt gaat onder zijn zonde en schuld. In Christus' offer en bloed ligt de verzoening. Want Jezus heeft al Zijn dagen geteld: elke dag van Zijn leven was Hij gericht op God. Dagelijks heeft Hij Zich ingespannen om het heil van Zijn Koninkrijk te openbaren. Geen dag van Zijn leven of Hij dacht aan de zaligheid van Zijn volk en kinderen. In de weg van gehoorzaamheid heeft Hij het geleerd om Zich geheel te geven aan de eer en het recht van God. Laten we dan die levensdagen van de Heere Jezus waarderen! Door de genade van de verlichting met Gods Geest gaan we het verstaan : elke dag is een dag van Gods goedertierenheid! Onverdiende gunstbewijzen mag ik dan genieten. Van mezelf is er geen verwachting maar van Gods goedertierenheid in Christus mag ik alles verwachten. Als de HEERE met Zijn goedertierenheid vervuld, komt er blijdschap. Vanwege de verwondering over Zijn gunst en trouw : "zo zullen we verblijd zijn in al onze dagen". Wat een genade om alle dagen die vreugde te kennen. Dat is Gods werk. In dit levende geloof kun je de tegenslagen verwerken in dit leven. In dagen van tegenspoed, bij ziek- en sterfbed. Dan geen doffe berusting of opstan-

digheid. Maar troostvolle verwachting van de HEERE. De liefelijkheid van de HEERE onze God zij over ons! Zijn nabijheid, Zijn liefde en gunst zij onze ervaring. Dan mag de gelovige ervaren: Gods goedertierenheid is beter dan dit tijdelijke leven. Dit zij onze troost en hoop. God beschikt in Zijn goedheid over alle dingen. Als ik dan terugzie op die afgelopen jaar, mag ik belijden : Gij zijt ons die Toevlucht geweest, dag aan dag! Schuilend bij Hem als de Toevlucht in Christus mag het een uitzien zijn naar de grote toekomst. In die verwachting het oude jaar uit en het nieuwe jaar in!

H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten

Het laatste oordeel

Als Hij het boek geheven houdt
en leest wat staat geschreven,
wat ieder mens, zo jong als oud,
op aarde heeft bedreven,
hoort ieder mens Hem bevend aan,
hoort ieder wat hij heeft gedaan
de dagen van zijn leven.

Wee dan de mens die enkel heeft
het aardse goed verkoren,
niet bij des Heeren Woord geleefd
de hemel heeft verloren.
Hij zal voorgoed terzijde staan,
met satan mede moeten gaan,
van Christus af, in 't duister.

Sta daarom eenmaal in voor mij
als Gij terug zult komen,
lees in Uw boek en spreek mij vrij
en stel mij bij Uw vromen.
Opdat ik met mijn broeders mag
de Hemel ingaan op die dag.
Gij doet hem voor ons open.

Van de penningmeester

God zorgt! En als God al zorgt voor de kleinste musjes, hoeveel te meer voor ons. Dat komt bij me boven als ik als penningmeester weer bezig ben met geld, met facturen, met betalingen en met het boeken van de administratie. Dankbaarheid vervult mijn hart als ik zie op de afschriften dat er lezers zijn die trouw jaarlijks een bedrag over maken. Dat er lezers zijn die heel trouw maandelijks een gift over maken. Van diaconieën die periodiek een gift doen vanuit een collecte opbrengst. Dat diaconieën trouw de facturen betalen die ik ze stuur.

En iedere keer denk ik weer: het is zo mooi, maar het is niet genoeg. We heb-

ben een jaarlijks verlies en hoe moet dat nu in de toekomst. En dan toch, het is wel genoeg. Misschien niet naar onze menselijke maatstaven, maar wel naar Gods maatstaven. Er is genoeg om de facturen van de drukker en de bezorging te betalen, iedere maand weer. Het is genoeg en een overschot vinden wij wel belangrijk, maar is voor God totaal onnodig.

De begroting is weer geplaatst op de site. De cijfers zijn weer bijgewerkt. De administratie klopt tot op de cent nauwkeurig. Dat is wat ik kan doen. En ik doe het met plezier. En ondanks alle zorgen die er soms zijn, is er het vertrouwen dat u als lezers blijft zorgen dat er voldoende binnen komt. In dat vertrouwen durf ik de oproep te doen om ook de financiële kant niet te vergeten en gezamenlijk de verantwoordelijkheid te nemen.

U kunt uw gift storten op rekening nummer NL40INGB0000938939 t.n.v. de Stichting Kracht naar Kruis.

M.C. Paul, penningmeester.

Tijd

God heeft de wereld toegemeten
een eigen, zeer bepaalde duur.
Hoe dikwijls wij het ook vergeten,
Straks is het tijd, dan slaat haar uur.

Dan zal Zijn Zoon weer d'aarde betreden,
Hij draagt als koren in de schuur
allen die hier Zijn Naam beleden.
Maar 't onkruid werpt Hij in de schuur.

Zo hebben wij het lang vernomen.
Maar wie is er die Hem verbeidt?
Als Christus plotseling zal KOMEN
wiens hart is dan voor Hem bereid?
Wie onzer zal er dan nog dromen
van 't Rijk en van de nieuwe tijd?

Anton B. Lam

Gods geduld

'Heer, laat hem ook nog dit jaar staan, totdat ik om hem heen gegraven en hem bemest heb.' Lukas 13:8, lezen Lukas 13:6-9

In het nieuwe jaar nemen we ons voor het anders te doen dan hoe we het in het afgelopen jaar hebben gedaan. We maken de balans rondom de jaarwisseling op en stellen de vraag: wat heeft het jaar ons gebracht? Er waren teleurstellingen, we hadden de uitkomst beter verwacht. We zullen het dit jaar anders doen, we gaan het zus en zo doen. Maar God houdt onze boekhouding bij. Wat is volgens zijn bevinding het saldo van ons leven? Welke vruchten draagt ons leven in zijn ogen? Het is zinvol ons bezig te houden met deze vraag: draagt ons leven wel vrucht? God zoekt vrucht in ons leven om Hem te dienen. Dat komt in de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom, Israël, aan de orde. De eigenaar is God en de wijngaardier is de mensenzoon, Jezus Christus. Nu is een vijgenboom een vruchtboom, die behoort vrucht te dragen. Zo was het met Israël, zij behoort vrucht te dragen voor God. In de gelijkenis komt de Eigenaar vrucht zoeken. Hij mag vrucht verwachten. Hij had de boom Israël zelf geplant. In een wijngaard, de wereld: in de goede vruchtbare bodem van Gods goede schepping, waarin de boom bovendien voortdurend aandacht en verzorging van God kreeg. Maar God werd in zijn volk teleurgesteld. Ondanks de vele zorg die Hij eraan had besteed, bleef Israël onvruchtbaar. Toch had God geduld met zijn volk en riep het op tot bekering. In zijn pastorale zorg roept Jezus ons op tot bekering. Deze gelijkenis vertelt over Gods geduld. We kunnen niet zomaar voor de

vuist wegleven, maar moeten vruchten voortbrengen. Vruchten van de Heilige Geest, van geloof en bekering, van liefde, blijdschap, vrede en zachtmoedigheid. Is dat uw leven? God vraagt naar vrucht en als die er niet zijn: dan kapt Hij de boom, weg ermee! Daarmee staat God in zijn recht! En moeten wij God in zijn recht gelijk leren geven: ja Heere, Uw vonnis is rechtvaardig! God mag die vruchten als de Eigenaar van ons verwachten. Hoe zit dat in uw leven? Zijn die vruchten te vinden of maken we ons alleen maar druk om wat wij kunnen verdienen, hoe onze aandelen stijgen? Maar dan komt de Tuinman en er ontstaat een wonderlijk gesprek tussen de Tuinman Jezus Christus en de Eigenaar God de Vader. Een gesprek tussen Vader en Zoon. Jezus Christus neemt het voor een vruchteloos mensenleven op, zodat God als Eigenaar van de wijngaard, de vijgenboom nog niet omkapt maar ook dit jaar in zijn genade laat staan. Jezus pleit voor ons, voor ons behoud. Hij pleit als Heiland, als Pleitbezorger. Dat doet Christus niet vanwege iets in ons, maar omwille van zijn eigen werk aan het kruis. Want in dat pleiten bezegelt Hij zijn offer aan het kruis. Zo neemt Christus het voor ons op in het recht van God de Vader. Twee stemmen klinken op in de gelijkenis over de vijgenboom. De rechthebende stem van God de Eigenaar en de liefhebbende stem van Christus de

Belofte:

We leven in een wereld vol onzekerheden.

'T is telkens weer de twijfel die het wint.

We weten vaak niet hoe we verder moeten.

Maar Jezus zegt: Ik ben de Weg, mijn kind.

Je moet niet zo veel zorgen op je nemen

Ik weet nauwkeurig wat je soms benauwt.

Je mag ook best genieten van je leven,

Zolang je in alles maar op Mij vertrouwt.

Want ik ben altijd bij je, alle dagen,
Ook als je Mijn aanwezigheid niet ziet!

Ik laat je niet alleen, hoe zou Ik kunnen?

Ik heb jouw leven toch gewild,
of niet?

Blijft dicht bij Mij! Ik zal je veilig leiden,
Je hele leven door! Geef Mij je hand.
Dan hoef je echt niet meer bezorgd te wezen,
Want wat Ik zeg dat houdt voor eeuwig stand!

C.W. Kooy-Den Hartog

Wijngaardenier, Tuinman. Nee, die twee stemmen moeten we niet uit elkaar halen of scheiden en tegen elkaar uitspelen. Dan wordt God de Vader gezien als een God van toorn, die hardvochtig is en de Zoon van God als de God van genade. Zo wordt het Oude Testament weleens tegen het Nieuwe Testament uitgespeeld. Zo is het niet! In werkelijkheid zijn de Eigenaar en de Wijngaardenier één. Dit gesprek geeft een geheim weer, namelijk de kern van het evangelie. Het evangelie van Jezus Christus in Wie God omwille van onvruchtbare mensen optornt tegen zijn eigen recht en genade voor recht laat gelden. Als onze kansen verkeken zijn, wil Hij nog een nieuwe kans geven en nog eens een keer alles eraan doen om toch nog vruchten te laten groeien. Kijk, dat is nu typerend voor de Heere Jezus. Het kernwoord in deze gelijkenis is de zegen van de bekering. Veel mensen zitten met de vraag: hoe moet je je nu bekeren? In de lijn van de gelijkenis zou ik zeggen: je kunt niets forceren. Dat doet God ook niet. Bekering begint met de overstelpende verwondering dat ons nog tijd wordt gegeven. Je bent dankbaar verblijd over de zorg en liefde van de Wijngaardenier, Christus. Hem heb je lief, omdat zijn liefde voor u zo grenzeloos groot is. Het is genade en een grote zegen dat de Wijngaardenier niet instemt met de Eigenaar om de vijgenboom om te hakken, omdat hij geen vrucht geeft. Christus neemt het voor ons op en doet een dringend beroep op zijn Vader nog geduld met ons te hebben. Christus' gebed voor ons bij de Vader is: 'Heere, laat hem ook dit jaar nog staan.' Christus geeft ons nog een kans om vrucht te dragen.

In het nieuwe jaar krijgen we genadetijd. Maar we hebben er niet genoeg aan dat we er telkens weer genadig vanaf komen en dat ons leven verlengd wordt. Dat helpt ons niet verder. Een verlengd

leven is niet meer dan een uitgestelde dood. Het gaat om: goede vruchten van de Geest voort te brengen. Daarom zegt Christus: 'Uw vrucht van de bekering wordt uit Mij gevonden.' Dat betekent: je moet Christus de tuinman gelegenheid geven zijn werk, zijn middelaarswerk te doen. De Tuinman gaat de grond rondom de vijgenboom losmaken en steekt daarbij enkele wortels af. Dat moet zorgvuldig gebeuren, dat is een vak apart! En daarna moet de boom bemest worden. Mogelijk zou de vijgenboom op deze wijze uiteindelijk toch vrucht dragen. Van zijn kant is Christus bereid eerst nog wat handelingen bij ons toe te passen. Maar slaat de behandeling door zijn Woord en Geest niet bij ons aan en blijven we onvruchtbaar, ja dan worden we wel omgehakt en verworpen. Nu is het nog genadetijd, laat u behandelen door Christus' Geest, zodat u de zegen van het vrucht dragen mag ontvangen om tot eer van God te leven. God zoekt naar vrucht en Hij hanteert daarbij een andere maatstaf dan wij gebruiken. God vindt het belangrijker dat liefde in ons leven bloeit dan dat ons banksaldo stijgt. Hij vindt het belangrijker dat we vriendelijk zijn dan dat onze garderobekast uitpuilt. Hij vindt zachtmoedigheid ons beter staan dan juwelen en gouden sieraden. Hij vindt trouw en zelfbeheersing van groter belang dan een duur huis en een topsalaris. Welke vruchten groeien er bij ons het meest? Die van de Geest of anderen? Stel u die vraag. En als u niet weet hoe het dit jaar moet, let er dan op dat Christus nog uw levensboom bemest en in geduldige liefde voor u zorgt. Hij neemt het nog voor u op bij God! Hij is nog steeds aan het spitten en bemesten om u te stimuleren, zodat uw leven vrucht draagt voor God en de naaste.

Benschop,
ds. C. Bos

Hoe moeten wij verder?

Als het moeilijk wordt in ons leven
Wie helpt ons, waar moeten we
heen?

Er is maar één weg: naar God alleen
Hij zal ons troosten en sterkte
geven.

Wij mogen met Hem verder gaan
Vertrouw maar op God de Heer'
Zijn goedheid keert steeds weer
Hij ziet ons in Zijn grote liefde aan.

Ga niet alleen, maar ga met God
Hij wil ons op de juiste weg geleiden
En zal ons van zorg en pijn bevrijden
Hij is altijd bewogen met ons lot.

Laten we ons verheugen in de Heer'
Hij gaat ons voor en maakt ruim
baan
Wij kunnen nu veilig verder gaan
Want God ziet in gunst op ons
terneer.
(Woorden uit Psalm 32)

Fedde Nicolai

Gelukkig nieuwjaar!

Mijn God zal vervullen al uw nooddrift...Filippenzen 4 : 19.

Geliefden, ik kan onmogelijk alle vormen van onze geestelijke noden noemen. Het is nodig dat we dagelijks van de een of andere zonde bekeerd worden, waarvan we misschien niet eens wisten dat het een zonde was. Het is nodig om in de dingen van God onderwezen te worden. Het is nodig dat we verlicht worden om de geest van Christus te weten. Het is nodig dat we door de beloften vertroost worden. Het is nodig dat we door de geboden levend gemaakt worden. Het is nodig dat we door de leer versterkt worden. Het is nodig dat we..., och, wat hebben we niet nodig? We zijn niet meer dan een zak vol tekorten, een berg met gebreken. Als iemand van ons een lijst met tekorten wil bijhouden, zoals ik handelaars heb zien doen, wat zou die dan gigantisch moeten zijn. Die zou van voor en achter beschreven moeten zijn, doorgestreept en opnieuw doorgestreept, want we zijn vol tekorten vanaf 1 januari tot aan eind december.

Maar hier is de genade: "Mijn God zal al uw nooddrift vervullen." Bent u in hoogheid gezeten? Geniet u van vele gemakken? Bent u rijk? Wat is het voor u nodig ervan weerhouden te worden de wereld lief te hebben, voor lichtzinigheid en trots, voor dwaasheid en de levensstijl van deze huidige goddeloze wereld bewaard te worden. Mijn God zal in dat opzicht uw nooddrift vervullen. Bent u erg arm? Dan is het verleidelijk om afgunstig te zijn, verbitterd en opstandig tegen God. "Mijn God zal al uw nooddrift vervullen." Bent u alleen in de wereld? Dan is het nodig dat de Heere Jezus uw Metgezel wordt,

en dat zal Hij ook zijn. Hebt u veel mensen om u heen? Dan hebt u genade nodig om een goed voorbeeld te geven, om uw kinderen op te voeden en uw huisgezin voor te gaan in de vreze des Heeren. "Mijn God zal al uw nooddrift vervullen." Het is nodig dat u in tijden van vreugde kalm en evenwichtig blijft. Het is nodig dat u in tijden van verdriet sterk blijft en u als een man gedraagt. U hebt behoeften in het leven en u zult behoeften hebben in het sterven, maar uw laatste behoefte zal net zo zeker vervuld worden als uw eerste. "Mijn God zal al uw nooddrift vervullen."

Kom dan en kijk naar deze peilloze diepte van nooddrift en zeg dan juichend: "O Heere, wij danken U dat onze noden groot zijn, want des te meer ruimte is er voor Uw liefde, Uw tederheid, Uw macht, Uw trouw om de afgrond op te vullen."

Voor onze enorme tekorten is er een grote Helper: "Mijn God zal al uw nooddrift vervullen". Wiens God is dat? Wel, de God van Paulus. Dat is één van de zaken waarin de grootste heiligen niet beter af zijn dan de geringste, want hoewel Paulus de Heere "mijn God" noemde, is Hij ook mijn God. Mijn beste vriend, die daarginds zit en slechts een paar dollar bezit, kan ook zeggen: "En Hij is ook mijn God." Hij is mijn God en Hij is net zo goed mijn God als ik de geringste, de meest onopvallende en de zwakste van al Zijn kinderen ben als wanneer ik, zoals Paulus, in staat zou zijn de volken het evangelie te brengen. Het is voor mij

heerlijk te bedenken dat mijn God de
God van Paulus is, want, weet u,
Paulus wilde zeggen: "U ziet, mijn
geliefde broeders, dat mijn God al mijn
nooddrift vervuld heeft en omdat Hij

ook uw God is, zal Hij die van u ook
vervullen."

Uit een nieuwjaarspreek
van C.H. Spurgeon.

Bij de laatste slagen van de klok

De klok slaat één - was ik tevreên
met wat God deed- in lief en leed?

De klok slaat twee- ja, vreugd en wee
kwam ook dit jaar-tot ons te gaar

De klok slaat drie - Maar zondaars, wie
verzacht zijn lot- door strijd met God?

De klok slaat vier- ook 't Godsbestier
dat lijden doet - is altijd goed

De klok slaat vijf- had Jezus' lijf
vijf wonden niet- bij 't kruisverdriet?

De klok slaat zes - o, leer Zijn les
de Man van smart- biedt rust voor 't hart.

De klok slaat zeven- des Heilands leven
werd eens verslonden- om 's werelds zonden.

De klok slaat acht- maar Christus' kracht
verwon de dood - bracht morgenrood

De klok slaat negen - een rijke zegen
voor wie om raad- tot Jezus gaat

De klok slaagt tien- tot Hem wil 'k vlien.
Hij troost alleen- en anders geen

De klok slaat elf - Heer' Gij zoekt Zelf
nog 't elfder stond- vol liefde rond

De twaalfde slag - de nieuwjaarsdag
Mijn God, vergeef- heb dank dat 'k leef
Vernieuw dit jaar- mij wonderbaar
en houd m' omvat - op 't hemelpad.

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter,
 PKN (hervormd) Benschop
 Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris,
 PKN (hervormd) Langerak
 Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
 PKN (hervormd) Dirksland
 Ds. A. Snoek, PKN (hervormd),
 Kesteren
 Ds. J.P. Boiten, eindredacteur,
 Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
 3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
 Tel. 078 2000 512
 Tevens adres voor kopij.
 e-mail: j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. van Amstel, Christ Geref., Ede
 Rev. W. de Jong, Chr. Reformed
 Church, Straffordville, Ontario, Canada
 Mevrouw M.A. Tanis, Christ. Geref.,
 Goedereede

Ds. J. Willemsen, PKN (hervormd)
 Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week
 van elke maand (10 maanden van het
 jaar);

Alle chronisch zieken kunnen dit blad
 gratis ontvangen; de abonnements-
 prijs is € 10 per jaar; het banknum-
 mer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten
 name van Stichting Kracht naar Kruis
 te Den Haag; mailadres voor algeme-
 ne berichten info@krachtnaarkruis.net;
 opgave nieuwe abonnees en adreswij-
 zingen aan:

abonnee@krachtnaarkruis.net of
 Ledenadministratie Kracht naar Kruis,
 Philipshoofjesweg 15,
 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u
 vinden in www.krachtnaarkruis.net